

Parempi pubi

Olutta on pantu ja juotu jo lähes 10 tuhatta vuotta eli lähes siitä lähtien, kun ihmiset alkoivat asettautua paikoilleen, viljellä maata ja pitää kotieläimiä. Väen keräytyessä yhteen likavedet ja puhtaat vedet pyrkivät menemään sekaisin. Bakteerien aiheuttamat sairaudet rupesivat rehottamaan.

Kun viljapohjainen seos lähtee käymään, muodostuva alkoholi hillitsee bakteerien lisääntymistä ja kappas vaan, juomasta tulee puhdasta ja terveellistä. Tietämättään ihminen oli keksinyt ravintoaineen, jossa pahat pöpöt eivät viihdy mutta josta sekaravintoa nauttivan nisäkkään suolistobakteerit tykkäävät.

Oluen historiasta kertovissa teoksissa painotetaan tämän mainion juoman puhtautta ja terveellisyyttä. Muutamia satoja vuosia sitten Euroopan asutuskeskuksissa samassa pihapiirissä eleli muutama perhe eläimineen. Ison pihan keskellä oli kaivo, jonne kotieläinten ja osin ihmistenkin likavesiä pääsi lirisemään.

Voi hyvin kuvitella, miten hyvältä kuohuva raikas olut maistui pihakaivon löyhkäävään veteen verrattuna. Ja kun oluesta tuli vielä muutenkin mukava olo.

Muoin ei tajuttu, miksi mäski lähti käymään, ja mitä käyminen merkitsi. Vasta ranskalaisen biologin Louis Pasteurin tutkimusten ansiosta ymmärrettiin hiivan rooli ja opittiin hallitsemaan käymistä.

Tšekit ovat kautta vuosisatojen osanneet oluenpanon. Suosituimman oluen eli pilsnerin nimi tulee Plzeň-nimisestä kaupungista, joka saksaksi on Pilsen. Pilsenistä pilsner, Hampurista hamburger.

Mikä on tšekkiläisen oluen salaisuus? Ammattitaidon ohella laadun takaa hieno Saaz-humala. Rohkenen väittää, että kalkkipitoisella vedellä on oma tärkeä osansa. Tšekkiläiset panimot eivät yleensä anna muiden valmistaa oluttaan. Heinekenia pannaan ympäri maailman mutta Pilsner Urquellia vain Plzeňissä. Oikeanlaista vettä ei kannata rahdata.

Tšekkiläiset panimot kykenivät pitämään laadusta kiinni kaksi sukupolvea kestäneen kommunismin ajan. Laitteet vanhenivat, mutta taito siirtyi isiltä pojille. Vuoden 1968 miehityksen jälkeen neukat vaativat, että Pilsner Urquellin panimon portin ylle piti pistää banderolli, jossa luki ”Neuvostopanimot esikuvanamme”. Mikä verinen loukkaus!

Suomessakin on muutamia kapakoita, jotka tarjoavat aitoa tynnyreissä tuotua tšekkiolutta. Eräs parhaimmista löytyy Turusta Kauppahallin vierestä Antintaloa vastapäätä. Paikan nimi on Hospoda, joka tšekiksi tarkoittaa vähän paremman laatuista krouvia.

Hospodan seinille on ripustettu erilaisia tyylikkäitä olutplakatteja. Olen huomannut, että niitä tulee ja menee. Kyselin aikoinaan paikan vetäjältä vaisusti, että mitä tehdään käytöstä poistetuille tauluille. No, mitä niille, menevät kiertoon.

Voisiko sellaisen saada? Minulla olisi sille oiva paikka. No, mikä ettei, kuului vastaus.

Koronan takia ei ole tullut aikoihin käytyä Turkuses. Tilanteen rauhoituttua ajelin taas kerran Aurajoen rannoille. Pari katua oli suljettu, mikä vähän vaikeutti maalaispojan suunnistamista. Pääsin kuitenkin perille.

Astuin tarmokkaasti sisään Hospodan ovesta. Tiskiltä toivotettiin heti tervetulleeksi. Kyllä miestä onkin kaivattu. Nyt olisi pari plakaattia.

Tikkaluolastani tulee nyt hieno. Siellä henkii olemisen siedettävä keveys.

pajen.fi